

ŻYCIE NOWOGRODZKIE

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRODEK, ul. 3-go maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNĄ CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY miesięcznie 2.40
z odnośnikiem do domu 2.80

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście
(przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15 gr. za milimetr
jednostajnie, drobne za wyraz 10 gr., posady
i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Dzień polityczny

(Telefonom od własnego korespondenta)

W czwartek, dn. 5 b. m., odbędzie się posiedzenie rady ministrów.

Min. Zaleski przyjął 1 b. m. posła włoskiego w Warszawie p. Maioniego. Włocim. Wysocicki przyjął wczoraj ambasadora francuskiego p. Laroche, posła rumuńskiego p. Davillę i posła austriackiego p. Posta.

— Od 2 do 8 bm. trwać będzie w Paryżu zjazd międzynarodowej federacji mieszkaniowej. Z ramienia min. spraw wewn. jako naczelnej władzy państwowej służby zdrowia, wyjechał na zjazd inż. Z. Rudolf.

Gen. konsul niemiecki w Poznaniu, dr. Vassel, zostaje przeniesiony do Smyrny. Na jego miejsce mianowano radcę dr. Lutgensa, który przybywa do Poznania w najbliższych dniach.

Kluby sejmowe obradują

WARSZAWA, (tel. wt.) 3.VII. Od dwóch dni panuje w Sejmie ożywiony ruch z powodu obrad całego szeregu klubów parlamentarnych.

Po wydaniu rezolucji socjalistów, który ukazała się po niedzialek, dziś ukazała się re-

zolucja Stronnictwa Chłopskiego. Pułkownik Sławek zwołał pełne posiedzenie Bezpartyjnego Bloku na piątek 1 m. 6-go lipca na godz. 10-tą rano i prosi wszystkich posłów i senatorów o niezawodne przybycie do Sejmu.

Marszałek Daszyński o pracach Sejmu

WARSZAWA (tel. wt.) 3.VII. W dniu dzisiejszym Marszałek Sejmu Daszyński złożył obszernie oświadczenie wobec przedstawicieli prasy, w którym zobowiązał działalność nowego Sejmu od pierwszego jego posiedzenia.

Głównym tematem oświadczenia nie była polemika ze znanyim wywiadem, udzielanym przez Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, lecz przedstawienie bilansu prac i sytuacji parlamentarnej.

Litwini odwiekają rokowania

Brak pozytywnych rezultatów

WARSZAWA, (tel. wt.) 3.VII. Powrócił tu z Kowna członek delegacji polskiej prof. Makowski, celem złożenia relacji o przebiegu rokowań polsko-litewskich. Z kół dyplomatycznych infor-

mują waszego korespondenta, że rokowania obecne nie dadzą pozytywnych rezultatów, a po podpisaniu odpowiedniego protokołu będą kontynuowane w ciągu najbliższych tygodni.

Polska wydaje „Białą Księgę“

Dokumenty dotyczące Litwy i Waldemarasa

WARSZAWA (tel. wt.) 3.VII. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przystąpiło do wydania „Białej Księgi“ — na wzór wydawnictw zagranicznych — zawierającej zbiór dokumentów dyplomatycznych.

W pierwszym zeszycie tej księgi przedstawione są dokumenty dotyczące rokowań polsko-litewskich.

Lotnicy polscy kończą przygotowania

WARSZAWA (tel. wt.) 3.VII. W sprawie lotu polskich lotników do Ameryki nadeszły dzisiaj do Warszawy informacje o dal-

szych ostatecznych przygotowaniach technicznych dla podjęcia lotu w najkorzystniejszych warunkach atmosferycznych.

Antysemityzm władz sowieckich

MOSKWA, (PAT.) 3.VII. Żydowska Agencja Telegraficzna podaje, że na mocy rozporządzenia centralnych władz sowieckich został zaarrestowany w

komplecie główny zarząd Poalej Sjunu lewicy — partii, która dotychczas w Z.S.R.R. egzystowała legalnie.

Prasa niemiecka o wywiadzie Marszałka Piłsudskiego

BERLIN 3.VII. (P.A.T.) Wywiad udzielony przez Marszałka Piłsudskiego zamieszczają niemieckie wydania „Vossische Zeitung“ i „Berliner Tageblatt“. „Vossische Zeitung“ przynosi tylko streszczenie wywiadu, dając mu tytuł „Piłsudski użył swemu sercu“. Korespondent warszawski „Berliner Tageblatt“, podając streszczenie wywiadu, uważa go za wystrzał dany na posracho przez Marszałka Piłsudskiego przed jego wyjazdem na urlop. Wywiad ten ma

nieobecności Marszałka Piłsudskiego wstrząsnąć obecnym stanem rzeczy. Jest to jednak, jak twierdzi korespondent „Berliner Tageblattu“, zapowiedź ostrych walk pomiędzy rządem i Sejmem, które rozpoczyna się na jesieni. Poza to korespondent dziennika uważa wywiad Marszałka Piłsudskiego za dowód, że stan zdrowia Marszałka poprawił się poważnie i że prawdopodobnie dalej poprawiać się będzie.

Napad na strażnicę litewską

WILNO, (tel. wt.) 3.VII. Wczoraj w nocy na strażnicę litewską koło Kalwarii, napadło kilkunastu uzbrojonych osobników. Wywiązała się dłuższa strzelanina, w wyniku której pod naporem przewagi liczebnej litewskiej strażnicy, osobnicy owi cofnęli się w okoliczne lasy.

Mają to być zbiegowic z obowiazku koncentracyjnego w Wornianach.

Tajemnicze morderstwo

WILNO, (tel. wt.) 3.VII. W Szawlach w gminie mejszagolskiej znaleziono wczoraj w krzakach straszliwie zmasakrowanego trupa mężczyzny, w którym poznano mieszkańca sąsiedniej wioski Józefa Olszewskiego.

Władze prowadzą energiczne śledztwo, celem ujawnienia morderców.

Nie jest wykluczone, iż morderstwo ma tło polityczne.

Bolszewicy aresztują siostry miłosierdzia

WILNO, (tel. wt.) 3.VII. Władze bolszewickie w Mińsku aresztowały osiem sióstr miłosierdzia, którym zarzucają sabotaż w stosunku do chorych żydowskich. Aresztowane rzekomo nie chciały chorych żydów pielęgnować. Mają one stanąć przed sądem wojennym.

Żołnierze sowieccy dezertują z rajy bolszewickiego

WILNO, (tel. wt.) 3.VII. Placówka Korpusu Ochrony Pogranicza w rejonie Iwienca zatrzymała dwóch żołnierzy sowieckich w pełnym rynsztunku, którzy oświadczyli, że uciekli dobrowolnie z armii sowieckiej.

Litwini niedotrzymują zobowiązań

WILNO (tel. wt.) 3. VII. W związku z podaną przez nas w swoim czasie notatką o niewydanu przez litwinów jednego więźnia politycznego Józefa Nagrodzkiego, którego litwini nie dostawili na granicę w czasie wymiany więźniów i zobowiązali się wydać go do dnia 1-go lipca b. r., dowiadujemy się, że Litewski Czerwony Krzyż zwrócił się do Centrali Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie z wyjaśnieniami, iż Nagrodzkiego nie znaleziono w więzieniach litewskich wobec czego nasuwa się podejrzenie, iż uciekł on w nieznanym kierunku.

Niewątpliwie władze polskie zajmują się tą sprawą i zarządzają od Litwinów wzamian za Nagrodzkiego innego więźnia politycznego.

Wstępujcie do Związku Strzeleckiego

Stefan Radzicz opuszcza szpital

BIAŁOGROD (PAT) 3.VII. W w prze ciągu najbliższych dni leżącym w szpitalu Stefana Radzicza nastąpiła znaczna poprawa, tak że

Serbscy radykałiści nie chcą mieć nic wspólnego ze zbrodniarzem

BIAŁOGROD, (PAT) 3.VII. Radykalna grupa parlamentarna jednomyślnie postanowiła wykluczyć z klubu i ze stronnictwa pos. Punića Radzicza, sprawcę krwawej zbrodni w Skupczynie.

Król przyjął wdowę po Pawle Radziczu

BIAŁOGROD, (PAT) 3.VII. Wdowa po Pawle Radziczu została przyjęta na długiej audjencji przez króla.

W czasie audjencji król zwrócił się z prośbą o powierzenie jego opiece dwojga dzieci za mordowanego posła, o wykształcenie których będzie się sam troszczył.

Wdowa po Pawle Radziczu wręczyła królowi portret zmarłego męża. Dar ten król przyjął z nieukrywanym wzruszeniem.

Po audjencji wdowa oświadczyła dziennikarzom, że jest głęboko wzruszona przyjęciem i okazaniem przez króla współczuciem.

Wkrótce przystąpimy do zwiększenia objętości pisma

W dążeniu do ciągłego ulepszenia pisma, redakcja „Życia Nowogródzkiego“ przystępuje w najbliższym czasie do wydawania

bezpłatnego ilustrowanego dodatku tygodniowego

z uwzględnieniem potrzeb wsi. Równocześnie redakcja zamierza wprowadzić stały odcinek powieściowy oraz dział literacki, w którym zapewniła sobie współpracę pierwszorzędnych sił autorskich.

Co słychać nowego?

5

Dziś: Antoniego

Jutro: Izajasza

Czwartek

Wschód słońca: 2.52
Zachód: 7.54
Długość dnia 17 godzin 05 min.

Kino „Pogoń”

Dziś:

„WIĘZNIOWIE GÓR”

Przeniesienia

Pan Wojewoda przeniósł z dniem dzisiejszym urzędnika Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego p. Stanisława Karasia do Starostwa w Nowogrodzku na stanowisko Referenta Bezpieczeństwa. Dotychczasowy Referent Bezpieczeństwa w Starostwie p. Zygmunt Sobieszczański zostaje przeniesiony do Wydziału Bezpieczeństwa w Urzędzie Wojewódzkim.

Urlopy wypoczynkowe

Wczoraj p. Stefan Boguszewski, inspektor wojewódzki, wyjechał na sześciotygodniowy urlop wypoczynkowy.

Posiedzenie Komisji Rozpoznawczej

Wczoraj pod przewodnictwem p. wicewojewody Godlewskiego odbyło się posiedzenie Komisji Rozpoznawczej. Na posiedzenie zgłosili się wszyscy wezwani do powtórnego badania przed ostateczną decyzją co do przyjęcia do wojska, ewentualnie zwolnienia.

Rewizja aptek i składów aptecznych

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w najbliższych dniach deleguje 10 magistrów farmacji, którzy w charakterze inspektorów dokonają fachowej rewizji wszystkich aptek i składów aptecznych na terenie całego województwa nowogrodzkiego.

Udział Nowogrodzki w Targach Północnych

Na wystawę wileńską (t. zw. Targi Północne) Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego opracowuje materiały dotyczące stanu zdrowotnego Nowogrodzki.

Materiały te pod postacią wykazów, wykresów, tablic poglądowych i t. d. przedstawiają stan leczniczo na terenie województwa nowogrodzkiego ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki szpitalnej, stanu zdrowotnego szkół, sanitarnego stanu miast i wsi, wreszcie wyniki ankiety lokalowej, które stanowią nadzwyczaj ciekawą i pouczającą materię, będący znakomitą przyczynką do zapoznania się z kulturą mieszkańców naszego województwa.

Cyklon nad Nowogrodzkiem

Wczoraj o godz. 3 min. 30 po południu, przeszedł nad Nowogrodkiem huragan o niebywalej sile, sprawiający wrzenie cyklonu.

Wicher zachodni, podnosząc olbrzymie tumany kurzu sięgające chmur, rwał niespodzianie na Nowogrodzkiem wyrcającą drzewa przy ulicy Grodzkiej, w Metropoli i koło domu urzędnika. Kolosalne wrzenie robiła sunąca z piorunującą szyb-

Z posiedzenia nowogrodzkiej Rady Miejskiej

Na wstępie posiedzenia, które odbyło się 3-VII br. burmistrz p. Czechowicz zaznajomił Radę z postępem akcji budowy koszar w Nowogrodzku, o wyniki go przetargu na budowę miejskiego domu urzędniczego, w którym przyjęły udział spółka wileńska Smorgońskiego i Pilska, oraz spółka warszawska Wolkowńskiego i Zenowicza. Wobec dużej rozbieżności w cenie wykonania robót (firma wileńska 189.366 zł. 65 gr., firma warszawska 151.082 zł. 24 gr.) był zarządzone przetarg ustny, który jednak nie doszedł do skutku, wobec odmowy firmy wileńskiej w przyjęciu udziału w przetargu ustnym. Wskutek te-

go zaproponowano wykonanie budowy domu firmie warszawskiej, jednak z warunkiem, że pominiąca firma złoży zabezpieczenie kaucyjne w kwocie 10.000 zł. oraz przedstawi do wady solidnego wywiązania z poprzednich swych prac budowlanych. Na udzielenie ostatecznej odpowiedzi udzielono firmie pięciodniowy termin. Przyjęto w poczet stałych obywateli miasta Komisarzuka Pinchusa.

Rada Miejska przyjęła do wiadomości preliminarz budżetowy m. Nowogrodzka na rok 1928-1929, zatwierdzony przez Wydział Powiatowy w dniu 21-VI 1928 r.

Wydatki zwyczajne	zł.	314.526.57
nadzwyczajne	zł.	378.833.47
Razem		693.360.04
Dochody zwyczajne	zł.	320.939.04
nadzwyczajne	zł.	372.421.00
Razem		693.360.04

Wydatki nadzwyczajne przeznaczone są:

1) Na budowę domu urzędniczego i inne roboty budowlane	184.849.50	
2) Wykończenie elektrowni	29.000.00	
3) Wykończenie łaźni	44.124.00	
4) Rozszerzenie rzeźni	60.000.00	
5) Trjangułacja miasta	14.596.92	
6) Urządzenie nowych bruków	18.263.05	
7) Urządzenie boiska sportowego	17.000.00	378.833.47

Dochody nadzwyczajne przewidziane są:

1) Z pożyczki budowlanej	197.700.00	
2) Z pożyczki na boisko sportowe	17.000.00	
3) Z pozostałości pożyczki inwestycyjnej zaciągniętej w r. 1927	157.721.00	372.421.00

Następnie poza powyższymi wydatkami nadzwyczajnymi przewidziane są wydatki nadzwyczajne na różne roboty inwestycyjne, jak budowa nowych bruków, plantowanie zaułków, ogrodzenie placów, budowę ośrodka zdrowia, urządzenie studzienek artestykcyjnych, roboty kanalizacyjne i t.p. Wyliczone w specjalnym załączniku do budżetu w ogólnej sumie złotych 298.536.00, która to suma nie ma źródła pokrycia i przeto wydatki te uzależnione są od ewent. subwencji ze strony Państwa.

W pkt. 2 obrad zatwierdzono opracowane przez Magistrat roz-

porządzenie w przedmiocie budowy i uporządkowania budynków w mieście.

W wolnych wnioskach na wniosek zastępcy burmistrza Saffarowicza, polecono Magistratowi wystąpić do odpowiednich czynników z prośbą, aby godziny handlu w piekarniach zostały przedłużone o g. 9 wieczór, a rano żeby zezwolono sprzedawać od g. 7, a to celem dania możliwości robotnikom wychodzącym do pracy wcześniej rano, a powracającym z pracy późnym wieczorem nabyć chleba, gdyż przy obecnym rozkładzie godzin w handlu są oni tego pozbawieni.

kością chmura; zdawało się, że na Nowogrodzku runie cały świat.

Szkody wyrządzone przez huragan są dość znaczne. W samym Nowogrodzku poza wywróceniem, względnie połamaniami drzewami, wicher zerwał dach z szopy na ulicy Grodzkiej.

Większe szkody są przypuszczalnie na terenie powiatu. W Kuszelewie został zerwany dach z jednego z budynków gospodarczych. Poza tem cały szereg połączeń telefonicznych zostało zerwanych, tak że informacji o szkodach w innych stronach powiatu nie mogliśmy otrzymać.

Mięso przewożone koleją musi być zaopatrzone w świadectwo

P. Wojewoda nowogrodzki wydał zarządzenie postanawiające, że:

1) mięso świeże przewożone koleją lub statkiem ma być obowiązkowo zaopatrzone w świadectwo,

2) świadectwa winny być wystawiane przez lekarzy weterynaryjnych, względnie oglądających mięsa bezpłatnie w miejscu u-

boju zwierząt, t. j. rzeźni na podstawie zbadania odpowiednich zwierząt przed ubojem i po uboju w rzeźni, przyczem zwierzęta te winny być uznane jako wolne od chorób zaraźliwych zwierzęcych;

3) mięso uznane za datne do spożycia bez ograniczeń, mięso zaś wieprzowe wolne od włośni;

4) ponadto świadectwo ma być zaopatrzone w taką samą pieczęć jaką zostało oznakowane mięso;

5) zarządy komunalne (magistraty, gminy), posiadające rzeźnie winny zaopatrzyć je niezwłocznie w zesztytłych świadectw po 50 egzemplarzy.

Odbudowa powojenna w powiecie nowogrodzkim

W czasie wojny światowej zniszczono na terenie powiatu nowogrodzkiego domów mieszkalnych 6899, budynków gospodarczych 10588 i domów użyteczności publicznej 105.

Ludność do 1-maja r. 1928 odbudowała przy pomocy Skarbu Państwa za pośrednictwem Biura Odbudowy i Pożyczkowej Komisji Odbudowy domów mieszkalnych 1947, budynków gospodarczych 1119, oraz użyteczności publicznej 8; zaś własnymi środkami domów 2750 i budynków gospodarczych 4347. Pozostaje nieodbudowanych domów 2202, w tem 672 gospodarstwa wcale nieposiadające żadnego mieszkania, 807 rodzin zamieszkuje w ziemiankach, w prowizorycznie skleconych mieszkaniach barakach przeznaczone do budowy z zgnitego materiału, wydobytego z okopów niemieckich i 723 rodzin rozpoczęło budowę domów mieszkalnych, lecz z powodu braku środków nie mają możliwości zakończyć budowy. Często złożone żądania od trzech lat stoją nieukończone. Jak również nieodbudowano 5092 gospodarczych budynków przeznaczone do chlewo- i wieprzowiarstwa. Z budownictwa użyteczności publicznej nie odbudowano 97, w tem 18 lokali szkół powszechnych, 12 kosciół i innych domów modlitwy 1 lokalu Urzędu Gminnego i 2 szpitali.

Pożyczkowa Komisja Odbudowy na powiat nowogrodzki otrzymała kredyt na odbudowę w czasie od 1924 do 1928 r. włącznie 961.070 zł., wydatkowała 921070 zł., oraz 8366 m² budulca z daniny lasowej na ogólną sumę 55712 zł. Biuro odbudowy wydało budulcu do 35.000 mtr².

Komisja Odbudowy obecnie dysponuje ilością do 5400 mtr² budulca z daniny lasowej. Jedyną zachodzą wątpliwość czy cyfra ta jest zgodna z faktycznym stanem rzeczy, gdyż bywały wypadki braku na miejscu odpowiedniej ilości wymierzonego budulca. Kontygent budulca z lasów państwowych nie był wykorzystany. Obecnie starosta pan J. Hryniewski zawarł akt porozumienia z Nadleśnictwem Nowogrodzkim na 1500 m² z lasów Państwowych, z przeznaczeniem dla ludności gm. Korzeleńskiej 600, cyryńskiej 400, poczapowskiej 300 i rajczańskiej 200 m². Prócz tego dysponuje narazie kredytem w wysokości 60.000 zł.

Poniżej według ostatnich zarządzeń budulec z lasów Państwowych ma być wydawany po cenach rynkowych, zniszczona ludność, która nie była w stanie odbudować się do obecnej chwili przeważnie z powodu swojego ubóstwa—odczuje krzywdę wtedy kiedy inni będą otrzymywali budulec z daniny lasowej po cenach wojewódzkich z r. 1925.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1.111.

Czwartek, 5 lipca

- 13.00—13.10. Sygnał czasu.
- 15.00—15.20. Komunikaty.
- 17.25—17.50. Pogadanka p. t. „O staropaniństwie i o starokawalerstwie”.
- 18.00—19.00. Audycja literacka.
- 19.00—19.20. Rozmaitości.
- 19.30—19.55. Odczyt p. t. „Państwiska letnie a wychów jałgniąt”.
- 19.55—20.05. Komunikat rolniczy.
- 20.05—20.30. Odczyt p. t. „Wypoczynek a zdrowie”.
- 20.30. Koncert wieczorny. Transmisja z Wilna.
- 22.00—22.05. Sygnał czasu.
- 22.05—22.30. Komunikaty.
- 22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Zgubiono W niedzielę 1 lipca b. r. pozostawiono torbę damską w Schronisku nad Świtezianką w sali administracyjnej do odebrania u zarządcy schroniska. 5—

Zgubiono dwa weksle in blanco na sumę 400 i 50 złotych z żyrem Wacława Antoszewskiego z Orzełkiewicz, gminy Żyrumny, uniważniam Wacław Antoszewski.

Zagubiono książkę wojskową na imię Konstantego Koroćkiego, urodz. 1909 r., wydana przez P. K. U. Kraków, zam. we wsi Zaczepiec, gm. orlańskiej, pow. lidzkiego. 177-2

Prosięta

rasy Wielkiej, Białej, Angielskiej w wieku 6, 8, 12 tygodni do sprzedania w Szkole Rolniczej w Kuszelewie. 169-3

Kino „POGOŃ” w Nowogrodzku

Dziś i dni następnych będzie wyświetlany film p. t.

„WIĘZNIOWIE GÓR”

oraz nadprogram

KINO „NOWOŚĆ” w STOLPCACH

wyświetla dziś i dni następne film p. t.

„NIEWOLNICA SZEIKA”

Nadprogram komedia w 2 ch aktach.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.